

V I Lenin

Brev till Ukrainas arbetare och bönder med anledning av segrarna över Denikin

Kamrater! För fyra månader sedan, i slutet av augusti 1919, hade jag tillfälle att rikta ett brev till arbetarna och bönderna med anledning av segern över Koltjak.¹

Nu låter jag detta brev tryckas om i sin helhet för Ukrainas arbetare och bönder med anledning av segrarna över Denikin.

De röda trupperna har tagit Kiev, Poltava och Charkov och rycker segerrikt fram mot Rostov. I Ukraina sjuder det av uppror mot Denikin. Alla styrkor måste uppådas för att definitivt krossa Denikins trupper, som har försökt återställa godsägarnas och kapitalisternas makt. Vi måste förinta Denikin för att säkra oss mot även den minsta möjlighet av ett nytt anfall.

Ukrainas arbetare och bönder bör studera de lärdomar som stod klara för alla ryska bönder och arbetare efter Koltjaks erövring av Sibirien och de röda truppernas befrielse av Sibirien efter långa månader av godsägar- och kapitalistförtryck.

I Ukraina var Denikins välde en lika svår prövning som Koltjaks välde var i Sibirien. Lärdomarna av denna svåra prövning kommer otvivelaktigt att leda de ukrainska arbetarna och bönderna – på samma sätt som de uraliska och sibiriska – fram till en klarare uppfattning om sovjetmaktens uppgifter och få dem att med större fasthet försvara den.

I Storrysland har godsägarnas jordinnehav helt avskaffats. Samma sak måste ske i Ukraina, och de ukrainska arbetarnas och böndernas sovjetmakt måste befästa det totala avskaffandet av godsägarnas jordinnehav och de ukrainska arbetarnas och böndernas fullständiga befrielse från allt godsägarförtryck och från godsägarna själva.

Men förutom denna uppgift och en rad andra, som de storryska och de ukrainska arbetande massorna på samma sätt stått och fortfarande står inför, har sovjetmakten i Ukraina sina speciella uppgifter. En av dessa speciella uppgifter förtjänar just nu den allra största uppmärksamhet. Det är den nationella frågan eller frågan om huruvida Ukraina skall vara en separat och självständig ukrainsk socialistisk sovjetrepublik, förenad i ett förbund (federation) med Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken, eller om Ukraina skall gå samman med Ryssland till en enda sovjetrepublik. Alla bolsjeviker, alla medvetna arbetare och bönder måste uppmärksamt tänka över denna fråga.

Ukrainas självständighet har erkänts både av Allryska centrala exekutivkommittén i RSFSR (Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken) och av Rysslands kommunistiska parti (bolsjevikerna). Därför är det självklart och allmänt erkänt att endast de ukrainska arbetarna och bönderna själva på sin allukrainska sovjetkongress kan avgöra och kommer att avgöra frågan om huruvida Ukraina skall gå samman med Ryssland eller Ukraina skall förbli en självständig och oavhängig republik och vilken federativ förbindelse som i så fall skall upprättas mellan denna republik och Ryssland.

Hur bör denna fråga avgöras med tanke på de arbetande människornas intressen och för att deras kamp för arbetets fullständiga frigörelse från kapitalets ok skall bli framgångsrik?

För det första kräver arbetets intressen det mest fullständiga förtroende och det mest intima förbund mellan de arbetande människorna från olika länder och nationer. Godsägarnas och kapitalisternas, bourgeoisins anhängare försöker söndra arbetarna, stärka nationell tvedräkt och fiendskap för att försvaga arbetarna och stärka kapitalets makt.

---

¹ Syftar på ”Brev till arbetarna och bönderna med anledning av segern över Koltjak”, daterat 24 augusti 1919

Kapitalet är en internationell kraft. För att besegra den behövs ett internationellt förbund mellan arbetarna, internationellt broderskap mellan dem.

Vi är motståndare till nationell fientlighet, nationell split, nationell isolering. Vi är internationalister. Vi eftersträvar ett nära förbund och en fullständig sammanslutning av arbetarna och bönderna från världens alla nationer till en enda global rådsrepublik.

För det andra får de arbetande människorna inte glömma att kapitalismen har delat upp nationerna i ett fåtal förtryckande, stormaktssträvande (imperialistiska), suveräna, privilegierade nationer och ett överväldigande flertal förtryckta, beroende och halvt beroende, icke-suveräna nationer. Det i högsta grad brottsliga och reaktionära kriget 1914-18 har ännu mer befast denna uppdelning och därmed ökat hätskheten och hatet. I sekler har de icke-suveräna och beroende nationerna lagrat upp indignation och misstroende mot de stormaktssträvande och förtryckande nationerna såsom den ukrainska gjort mot den storryska.

Vi önskar ett frivilligt förbund av nationer, ett förbund som inte skulle tillåta något överväld av en nation mot en annan, ett förbund som grundar sig på det mest fullständiga förtroende, på klar insikt om den broderliga enheten, på absolut frivilligt samtycke. Ett sådant förbund kan inte förverkligas med en gång; man måste arbeta fram mot det med största tålmod och försiktighet för att inte fördärva saken, för att inte framkalla misstro, för att få slut på den misstro, som nedärvt under sekler av förtryck från godsägare och kapitalister, privategendom och fientlighet genom dennas delning och omfördelning.

Samtidigt som vi oavslått strävar efter enhet mellan nationerna och skoningslöst bekämpar allt som söndrar dem, måste vi därför vara mycket försiktiga, tålmodiga och fördragsamma gentemot kvarlevor av nationell misstro. Vi måste vara omedgörliga, oförsonliga gentemot allt som berör arbetets grundläggande intressen i kampen för dess frigörelse från kapitalets ok. Men frågan om hur statsgränserna skall fastställas nu, temporärt – ty vi eftersträvar statsgränsernas fullständiga avskaffande – är inte en grundläggande, viktig fråga, utan en sekundär. Denna fråga kan och bör man vänta med, ty den nationella misstron är ofta mycket fast rotad bland böndernas och småägarnas breda massa, och genom att ha för bråttom kan man förstärka den, dvs skada arbetet på att uppnå fullständig och slutgiltig enhet.

Erfarenheterna från arbetar- och bonderevolutionen i Ryssland, revolutionen i oktober–november 1917, erfarenheterna från dess två år av segerrik kamp mot de internationella och ryska kapitalisternas anstormning har hur klart som helst visat, att kapitalisterna för en tid lyckades spela på de polska, lettiska, estniska och finska böndernas och småägarnas nationella misstro mot storryssarna, att de för en tid lyckades utså split mellan dem och oss på grund av denna misstro. Erfarenheterna har visat att denna misstro ebbar ut och försvinner endast mycket långsamt, och ju större försiktighet och tålmod som ådagaläggs av storryssarna, vilka länge var en förtryckarnation, desto säkrare går denna misstro över. Just genom att erkänna den polska, den lettiska, den litauiska, den estniska, den finska statens oberoende håller vi långsamt men säkert på att vinna förtroende hos de små grannstaternas mest utvecklade och av kapitalisterna mest bedragna och förtrampade arbetande massor. Just på detta sätt lösgör vi dem säkrast från ”deras” nationella kapitalisters inflytande och leder dem säkrast fram till fullt förtroende, till den framtida förenade internationella Sovjetrepubliken.

Så länge Ukraina inte är helt befriat från Denikin är Allukrainska revolutionskommittén dess regering, tills den allukrainska sovjetkongressen har sammankallats. I denna kommitté arbetar förutom ukrainska bolsjevikiska kommunister även ukrainska borotbakommunister” som regeringsmedlemmar. Borotbisterna skiljer sig från bolsjevikerna bl a genom att förfäktas ovillkorlig oavhängighet för Ukraina. Bolsjevikerna gör inte detta till föremål för meningsskiljaktigheter och söndring, de ser inte detta som något som helst hinder för samfällt proletärt arbete. Bara det råder enighet i kampen mot kapitalets ok och för proletariatets

diktatur bör kommunisterna inte bli oeniga på grund av nationella gränser eller frågan om det skall vara en federativ eller annan förbindelse mellan staterna. Bland bolsjevikerna finns det anhängare av Ukrainas fullständiga oberoende, anhängare av en mer eller mindre intim federativ förbindelse och anhängare av Ukrainas fullständiga sammansmältning med Ryssland.

Det får inte bli några divergenser på grund av dessa frågor. Det är allukrainska sovjetkongressen som skall avgöra dessa frågor.

Om en storrysk kommunist insisterar på att Ukraina skall sammansmälta med Ryssland, kan ukrainarna lätt misstänka honom för att förespråka denna politik av andra motiv än proletär enhet i kampen mot kapitalet, nämligen på grund av fördomar från den gamla storryska nationalismen, imperialismen. En sådan misstro är naturligt och i viss mån ofrånkomlig och berättigad, eftersom storryssarna i århundraden under godsägarnas och kapitalisternas förtryck har insupit den storryska chauvinismens skändliga och vidriga fördomar.

Om en ukrainsk kommunist insisterar på ovillkorligt statligt oberoende för Ukraina, kan han misstänkas för att förfäktat denna politik på annan grundval än de ukrainska arbetarnas och böndernas temporära intressen i deras kamp mot kapitalets ok, nämligen utifrån småborgerliga, småägarpräglade nationella fördomar. Ty erfarenheten har hundratals gånger visat oss hur småborgerliga "socialister" i olika länder – allehanda polska, lettiska, litauiska pseudosocialister, georgiska mensjeviker, socialistrevolutionärer m fl – maskerat sig till anhängare av proletariatet i det enda syftet att bedrägligen få igenom en politik för kompromissande med den "egna" nationella bourgeoisin mot de revolutionära arbetarna. Det såg vi exempel på i kerenskijstyret i Ryssland i februari–oktober 1917, och det har vi sett och ser vi fortfarande i alla möjliga länder.

Ömsesidig misstro kan därför mycket lätt uppkomma mellan storryska och ukrainska kommunister. Hur skall då denna misstro bekämpas? Hur skall den kunna övervinnas och ömsesidigt förtroende upprättas?

Det bästa medlet är att arbeta tillsammans för att värna proletariatets diktatur och sovjetmakten i kampen mot alla länders godsägare och kapitalister, mot deras försök att återställa sin allmakt. Denna gemensamma kamp kommer i praktiken att klart visa, att hur frågan om statligt oberoende eller statsgränser än avgörs behöver de storryska och de ukrainska arbetarna absolut ett intimt militärt och ekonomiskt förbund, ty annars kommer kapitalisterna i "ententen", dvs alliansen mellan de rikaste kapitalistiska länderna, England, Frankrike, Amerika, Japan, Italien, att krossa och strypa oss en efter en. Vår kamp mot Koltjak och Denikin, som dessa kapitalister försåg med pengar och vapen, är ett exempel som klart visat denna fara.

Den som undergräver enheten och det intima förbundet mellan de storryska och de ukrainska arbetarna och bönderna hjälper herrar Koltjak och Denikin och alla länders kapitalistiska rövare.

Därför måste vi storryska kommunister ytterst strängt bekämpa minsta yttring av storrysk nationalism i våra led, ty dessa yttringar är överhuvudtaget ett svek mot kommunismen och vållar den största skada genom att avskilja oss från de ukrainska kamraterna och därmed spela Denikin och hans välde i händerna.

Därför måste vi storryska kommunister vara medgörliga när det uppkommer skiljaktigheter med de ukrainska bolsjevikiska kommunisterna och borotbisterna, ifall skiljaktigheterna gäller Ukrainas statliga oberoende, formerna för dess förbund med Ryssland och den nationella frågan överhuvudtaget. Omedgörliga och oförsonliga måste vi alla, storryska liksom ukrainska kommunister och kommunister av vilken nation som helst, vara när det

gäller de grundläggande, fundamentala frågor som är desamma för alla nationer, nämligen frågorna om den proletära kampen, frågorna om den proletära diktaturen, om att inte tolerera kompromissande med bourgeoisin, inte tolerera att de krafter som försvarar oss mot Denikin splittras.

Att besegra Denikin, tillintetgöra honom och omöjliggöra en upprepning av denna anstormning – det är vad som ligger i såväl de storryska som de ukrainska arbetarnas och böndernas grundläggande intresse. Kampen blir lång och svår, ty all världens kapitalister hjälper Denikin och kommer att hjälpa denikinar av olika slag.

I denna långa och svåra kamp måste vi, de storryska och de ukrainska arbetarna, gå fram i det mest intima förbund, ty var för sig kommer vi nog inte att klara oss. Hurdana Ukrainas och Rysslands gränser än blir, vilka former deras inbördes statliga relationer än antar, är detta inte så viktigt, där kan och bör man göra eftergifter, där kan man prova med både det ena, det andra och det tredje – det kommer inte att fördärva arbetarnas och böndernas sak, segern över kapitalismen.

Men om vi inte förmår upprätthålla ett ytterst intimt förbund, ett förbund mot Denikin, ett förbund mot kapitalisterna och kulakerna i våra länder och i alla länder, kommer arbetarnas sak säkert att slås sönder för många år framåt i den meningen att kapitalisterna då blir i stånd att krossa och strypa Sovjetukraina och Sovjetryssland.

Och vad bourgeoisin i alla länder och allehanda småborgerliga partier, ”kompromiss”-partier, som tillåter sig en allians med bourgeoisin mot arbetarna, mest av allt försöker göra är att söndra arbetarna av olika nationaliteter, underblåsa misstro och rubba arbetarnas fasta internationella förbund och internationella broderskap. Närhelst bourgeoisin lyckas med detta är arbetarnas sak förlorad. Måtte därför Rysslands och Ukrainas kommunister lyckas att genom tålmodigt, ihärdigt, envetet gemensamt arbete besegra varje bourgeois nationalistiska stämplingar, alla slags nationalistiska fördomar och ge de arbetande människorna i hela världen ett exempel på ett verkligt fast förbund mellan arbetare och bönder av olika nationer i kampen för sovjetmakten, för att kasta av godsägarnas och kapitalisternas ok, för en världsomfattande federativ rådsrepublik.

N Lenin Den 28 december 1919

Pravda nr 3 och *Izvestija VTsIK* nr 3, den 4 januari 1920
V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 40, s 41-47